

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Studentka: Ing. Martina Burešová

Název práce: Bezpečí seniorů v internetovém prostoru

Oponentka: Mgr. Tereza Cimrmannová, Ph.D.

Předložená práce obsahuje osmdesát devět stran autorského textu, tj. čtyři hlavní kapitoly. Je doplněna čtyřmi vhodně volenými přílohami (neměly by být stránkovány), seznamem zkratk, pojmů, tabulek, grafů a obrázků. Cílem diplomové práce bylo „zamyšlení nad přínosy a riziky používání virtuálního prostoru seniory, popis konkrétních rizik, včetně vysvětlení, proč takové riziko vzniká a jak seniory ohrožuje, jaké má sociální dopady.“ Zamyšlení nepovažuji za optimální cíl akademické práce, rizika a přínosy virtuálního prostoru a deskripce sociálních dopadů jsou ovšem palčivá témata v kontextu seniorské problematiky. Obsah práce napovídá, že tyto sociální dopady nebudou těžištěm předloženého textu, tedy ne z hlediska proporčního. Otázkou tedy je, jak se studentce podařilo uvést téma do užší souvislosti se studovaným oborem, tj. sociální a charitativní prací. Vědomé nalézání styčných bodů a snaha užívat terminologii sociální práce je však patrná již v Úvodu.

První kapitola je věnována podrobnému vymezení internetového prostoru, jeho dělení a specifiky. Nebezpečím této kapitoly mohla být přílišná koncentrace na technické aspekty tématu, které jsou ovšem zajímavé a v současném světě podnětné. Studentce se podařilo tato nebezpečí zažehnat tím, že text průběžně uváděla do kontextu seniorské problematiky. Oceňuji též zajímavé postřehy, např. o riziku podléhání snům a nadějím, o rizicích falešné identity (s. 18-19). Souhlasím a potvrzuji, že pro seniory může být pozitivním zlomem vzhledem ke kvalitě života a potřebě životní kontinuity vstup do virtuální místnosti spolužáků a obnovování kontaktů z minulosti. Kapitola 1.6.2 zvyšuje míru propojení se studovaným oborem, sporné je užívání termínu handicap (užíván, avšak mnohými nedoporučován). Velmi kladně hodnotím akcentaci lidskoprávních otázek, zejména práva na sebeurčení každého seniora. Ve druhé kapitole studentka popisuje pilotní projekt počítačových kurzů, který osobně lektorovala. Shrnuje též přínosy pro účastníky-seniory a cituje pozitivní zpětné vazby směřované k obsahu kurzu i ke své osobě.

Ve třetí kapitole autorka prezentuje výsledky realizovaného průzkumu. Jeho cílem bylo „zjistit, jestli senioři dokáží využívat virtuálního prostředí bezpečně, tedy tak, aby byla zajištěna jejich osobní ochrana před virtuálními útočníky.“ Tyto cíle považuji za relevantní, podobně jako zvolené metody sběru a zpracování dat (zejména závěrečný test). Hypotézy jsou formulovány v souladu s cíli a s charakterem průzkumu. Zkoumaný vzorek není příliš početný (31 klientů), ale

v rámci daných možností postačuje. Studentka si nekladla za cíl reprezentativní výzkum. Oceňuji graficky velmi zdařilou prezentaci zjištěných dat a podnětné komentáře. Do standardní struktury průzkumu (výzkumu) patří diskuse, která má být vrcholem textu a propojovat poznatky teoretické a empirické části. Absenci diskuse v této práci však lze tolerovat, neboť k propojení teorie (terminologie) s praxí dochází v celém textu. V Závěru by ale bylo vhodné znovu posílit souvztažnost tématu se studovaným oborem a shrnout hrozící sociální rizika, která mohou mít silný dopad na kvalitu života virtuálně aktivních seniorů.

Studentka ve své práci čerpala z tuzemských zdrojů v dostatečném počtu a kvalitě. Užití zdroje korektně citovala. Převahu textu tvoří vlastní text, což hodnotím velmi kladně. Jde o určitou výjimku; obecně převažují teoretické kompiláty, v nichž se studenti teprve seznamují s tématem. To se v tomto případě neděje. Po jazykové stránce je text kultivovaný s výjimkou občasného žurnalistického stylu (užívání dovětků, vět bez přísudků). V textu jsou pouze ojedinělé pravopisné chyby v rovině překlepů.

Závěr:

Diplomová práce Ing. Martiny Burešové je dokladem schopnosti zúročit kombinaci technického a humanitní vzdělání. Oblast lidských práv včetně práva na sebeurčení a oblast sociálních rizik a jejich dopadů by mohla být detailněji pojata v diskusi nebo ve shrnutí práce, sociální kontexty se však v celém textu objevují. Autorka navíc smysl počítačových kurzů vymezila i vzhledem k zákonu o sociálních službách a zdůrazňovala etické aspekty práce se seniory. Celý text je psán s nevšedním zájmem, pečlivě a čtivě. Některé jeho pasáže či upravená verze textu by mohla být ku prospěchu na odborných pracovištích pro seniory či v prostředí počítačových kurzů, a to i vzhledem ke srozumitelnosti užitého jazyka.

Navrhovaný stupeň hodnocení: výborně

Podnět k obhajobě:

Která sociální rizika vnímáte v seniorské populaci jako podstatná, soudě podle výsledků provedeného průzkumu?

V Praze dne 23. května 2015

T. Cimrmannová